

Aybəniz İsmayılova

XARİBÜLBÜLÜN
NAĞILI

İllüstrator:
Aida Əmirova

3 alma

Kiç.

Aybəniz İsmayılova

84(5.az) 182

XARIBÜLBÜLÜN NAĞILI

İllüstrator: Aida Əmirova

3 alma

Fond
F. Köçerli adına
Respublika Uşaq
KİTABXANASI
INV. № 128189

Redaktor: Bəhmən Əliyev, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, etnoqraf,
AMEA Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, dosent

Korrektor: Günəl Muxtarova

Dizayner: Sevinc Bayramova

Azərbaycan dilində ikinci nəşri
10 9 8 7 6 5 4 3 2

Aybəniz İsmayılova. Xarıbülbülün nağılı. Bakı, TEAS Press Nəşriyyat evi, 2022.

ISBN 978-9952-540-59-8

Azərbaycan Respublikası Dağlıq Qarabağ Bölgəsinin Azərbaycanlı İcmasının Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri Aybəniz İsmayılovanın müəllifi olduğu kitabda Şuşanın rəmzi sayılan Xarıbülbülün əfsanəsi yenidən canlandırılmış, Vətən müharibəsi ilə əlaqələndirilmişdir. Müəllimlər və şagirdlər üçün dəyərli tədris resursu hesab olunan bu kitab TEAS Press Nəşriyyat evində çapa hazırlanıb. Kitabın Azərbaycan dilində nəşri və başqa dillərə tərcüməsi hüququ TEAS Press Nəşriyyat evinə məxsusdur.

TEAS Press Nəşriyyat evi "3 alma" əmtəə nişanı ilə azyaşlı uşaqlar, yeniyetmə və gənclər, eləcə də müəllim və valideynlər üçün bədii və elmi-kütləvi kitablar nəşr edir.

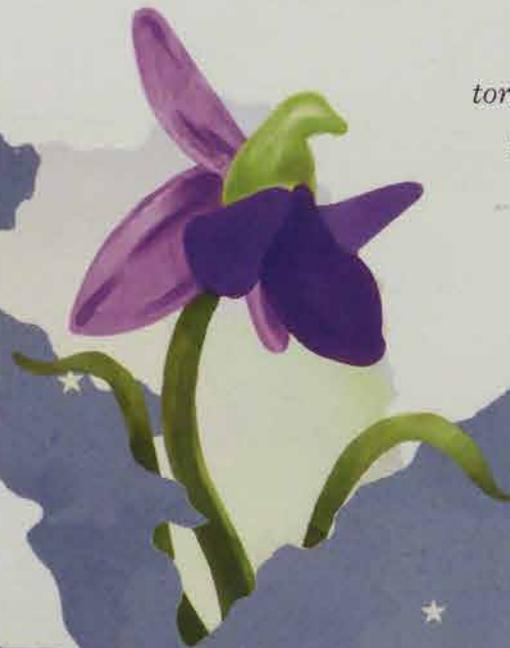
www.teaspress.az
www.3alma.az

Bütün hüquqlar qorunur
© TEAS Press Nəşriyyat evi, 2021

Türkiyədə çap edilib

"3 alma" TEAS Press Nəşriyyat evinə məxsus əmtəə nişanıdır

*Kitab Qarabağ müharibəsində
torpaqlarımızın azadlığı uğrunda
şəhid olmuş qəhrəmanlarımıza
ithaf olunur*

Biri vardı, biri yoxdu, uca dağın döşündə,
sıldırım qayaların arasında gözəl bir çəmənlik
vardı. Hər yay min bir rəngə boyanan bu
çəməndə dünyanın ən gözəl çiçəkləri,
ən ətirli otları, ən sehrli kolları bitirdi.

Yaz gələr-gəlməz bura dünyanın dörd bir
yanından quşlar uçub gələrdilər. Gül-çiçəkli,
rəngarəng çəməni həm də növbənöv quşların
cəh-cəhi, səsləri, nəğmələri gözəlləşdirər,
şənləndirərdi.

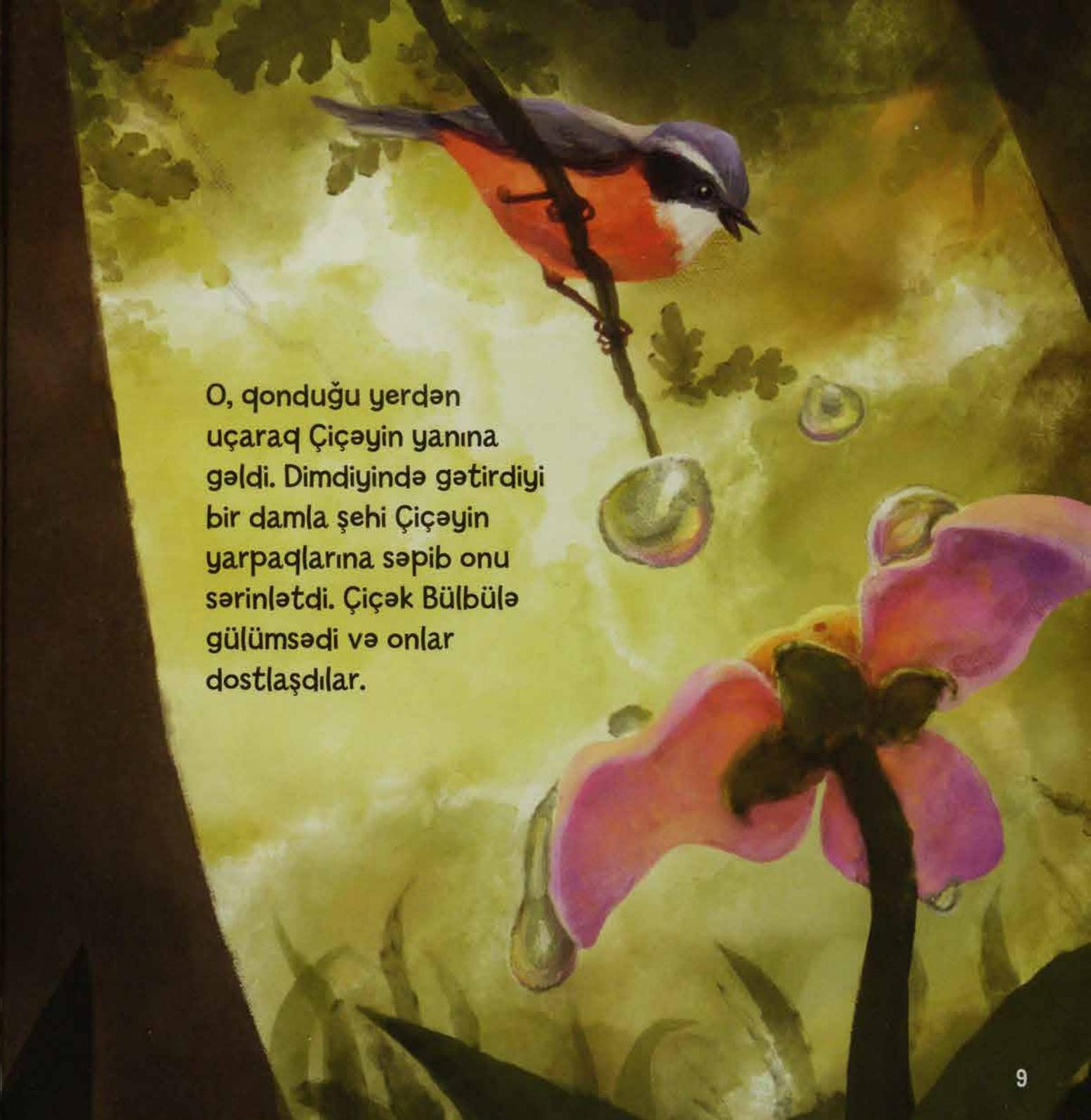
Çəməndə qəribə bir çiçək vardı.
O az qala bütün çiçəklərdən balaca
idi. Onun gövdəsi qısa, tikanlı,
yarpaqları incə, ləçəkləri xırda və
rəngi də solğundu.

Yazda çəmənə gələn bütün quşlar
öz nəğmələrini böyük, rəngli,
cazibədar çiçəklərin eşqinə
oxuyurdular. Balaca çiçək isə
boynunu büküb bir tərəfdə qalırdı.

Günlərin bir günündə hər bahar
çəmənə gəlib nəğmələrini oxuyan
quşlardan ən balacası - Bülbül bu
çiçəyin boynunu büküb dayandığını
gördü.

O, qonduğu yerdən
uçaraq Çiçəyin yanına
gəldi. Dimdiyində gətirdiyi
bir damla şəhi Çiçəyin
yarpaqlarına səpib onu
sərinlətdi. Çiçək Bülbülə
gülümsədi və onlar
dostlaşdılar.

O gündən Bülbül hər səhər
Çiçəyin yanına gəlirdi.

Gecələr bəstələdiyi
nəğmələri ona oxuyur,
Çiçək isə heyranlıqla
dinləyirdi.

Bülbül Çiçəyi ona daraşib
yarpaqlarını didən böcəklərdən,
həşəratlardan qoruyurdu.

Uzun müddət yağış yağmayanda Bülbül uzaqlara uçub, ətrafdakı bulaqların, çayların şirin sularından dimdiyinə alaraq Çiçəyə gətirir, ona içirirdi.

Bülbüllə dost olandan Çiçək dirçəlmiş, gözəlləşmişdi. Ləçəkləri daha ətirli, yarpaqları daha parlaq, kökü daha möhkəm olmuşdu. Bülbül isə dost tapdığı üçün sevinir, diqqətini, sevgisini ondan əsirgəmirdi.

Bülbüllə Çiçəyin dostluğu başqa çiçəklərin, quşların, kolların, hətta Ayla Günəşin də diqqətini çəkmişdi. Bu dostluğa hamı heyran olmuşdu.

Onların dostluğuna sevinməyən təkçə qəddar, qorxunc Qara Külək idi. O, həddən artıq özündənrazi, təkəbbürlü idi.

Əsməyə başlayanda Yer üzündəki
bütün canlıların qorxduğunu,
büküldüyünü, əyildiyini görmək
istəyirdi. Hamını öz qarşısında
əymək onun xoşuna gəlirdi.

Bir gün Qara Külək əsəndə bütün çiçəklərin, kolların, hətta ağacların büküldüyünü, qorxudan tir-tir əsdiyini gördü. Öz gücündən arxayın halda coşarkən qəfildən fərfinə vardı ki, çəməndə ona məhəl qoymayan bircə Çiçəkdir.

Qara Külək bir Çiçəyə baxdı, bir onun balacılığına, qısa boyuna, nazik saplığına, xırda ləçəklərinə baxdı; bir də başqa, daha iri, daha güclü gül kollarının titrəməyinə, bükülməyinə baxdı. Gücünü bir az da artırdı. Amma gördü ki, Çiçək bu gücün fərfində belə deyil. Çiçəyin bu davranışı Qara Küləyi bərk qəzəbləndirdi. O, qəzəbindən daha bərk əsdi. Amma Çiçəyə yenə də təsir edə bilmədi.

Qara Külək gəlib Çiçəyin başı üstündə dayandı.

- Ey, sən kimsən və mənim gücümdən niyə əsmirsən? Niyə əyilmirsən?

Çiçək gülümsəyərək cavab verdi:

- Mən səndən, sənin gücündən qorxmuram.

Ona görə də əsmirəm, əyilmirəm.

- Sən bu balaca boyunla, bu nazik gövdənlə nəyinə güvənirsən axı?.. - deyə Qara Külək soyuq nəfəsini çəməyə yaydı.

- Mən tək deyiləm. Dostum Bülbül harada olsa, gələcək. Mənə hayan olacaq. Sənin mənə zərər vurmağına imkan verməyəcək, - Çiçək cavab verdi.

- İndi görürük, dostun sənə necə kömək edəcək! - deyən Qara Külək buzlu nəfəsini daha da uzaqlara yaydı.

Çiçək artıq soyuqdan üşüyürdü. "Görəsən, Bülbül indi haradadır?" - deyə ürəyində düşündü.

Bu vaxt yuvasında yatan Bülbül qəfil yuxudan oyandı. O, dostunun təhlükədə olduğunu duydu. Başını yuvadan bayıra çıxaranda Qara Küləyin soyuğu, şiddəti üzünü daladı. “Çiçək bu soyuğa dözə bilməz, ona mənim köməyim lazımdır!” - deyərək pərvazlandı, özünü çəmənə yetirdi.

Bülbül Çiçəyin yanına çatanda onun soyuqdan haldan-hala düşdüyünü gördü. Özünü irəli atıb qanadları ilə Çiçəyi qucaqladı. Bülbülün isti qanadları Çiçəyi özünə gətirdi, o, gövdəsinin isindiyini, keyimmiş yarpaqlarının, ləçəklərinin yenidən canlandığını hiss elədi.

Qara Külək Çiçəyə təsir edə bilmədiyini görüb daha da qəzəbləndi.
- Sən əvvəl-axır mənə baş əyəcəksən! - deyib daha da bərkdən uğuldadı.

Bülbül bağına basdığı çiçəyin
yenidən titrədiyini gördü. Onu daha
da bərk qucaqladı. Bu vaxt Çiçəyin
yaxasındakı xar, yəni tikan Bülbülün
sinəsinə sancıldı. Bülbül ağrıdan
qovrulsa da, qanadlarını açmadı.

Çiçək Bülbülü sinəsindən
qoparmağa çalışdı:

- Sən ölə bilərsən! Aç qollarını,
gəl sənə yarana otlardan mələhəm
qoyaq, sarıyaq.

Qara Külək isə uğuldayaraq qışqırırdı:
- Aç qanadlarını o Çiçəkdən! Mən onu
qarşımda diz çökdürəcəyəm. Onu Yer
üzündən qoparıb atacağam!

Bülbül dostuna daha da bərk sarılıb dedi:
- Qorxma, mənə heç nə olmayacaq.
Səni də Qara Külək qoparıb ata
bilməyəcək. Mən səni, sən də məni
buraxmayacağıq. Biz heç vaxt
ayrılmayacağıq.

Bülbül bunu deyib var gücü ilə Çiçəyə sarıldı. Onun bütün qanı axıb Çiçəyin köklərinə işlədi.

Çiçəyin kökü torpağın o qədər dərinliklərinə getdi ki, o yerdə birdəfəlik kök saldı.

Bütün qanı axan Bülbülün rəngi avazıdı,
soldu. Ancaq o, yerindən tərpənmədi.
Çiçəyin sinəsinə yapışıb eləcə qaldı.

Qara Külək balaca çiçəyə heç nə edə bilmədiyini
görüb, kor-peşman əsib getdi.

O gündən sonra Bülbüllə Çiçək həmişəlik
bir canda birləşib yaşadılar. Çiçəyin isə
kökü o torpaqda özünə elə yer elədi ki, onu
daha heç kim oradan qopara bilmədi.

Çiçəklə Bülbülün dostluğu, onların birbirinə sevgisi dillərdən-dillərə yayıldı. Adları da daha ayrı-ayrılıqda yox, birlikdə çəkildi. Bir canda birləşən bu dostların ikisinə bir ad - Xarıbülbül adını verdilər.

Yüz illərdir ki, Xarıbülbülün hekayəsi dostluq, sədəqət və fədakarlıq nümunəsi olaraq dillərdə əzbərdir.

Ş u Ş a

Canını sevgisi, dostu, vətəni uğrunda fəda edən qəhrəmanlar Xarıbülbül əfsanəsini xatırladır, yada salır. Bax, beləcə, işğaldan azad olunan Şuşanın rəmzi xarıbülbül vətənimizin azadlığı uğrunda canını fəda etmiş igid şəhidlərimizin xatirəsinin simvoluna çevrilib.

Müəllif haqqında

Xarıbülbül əfsanəsini nağıla çevirib 5 yaşlı oğlu Cəfərə danışan Aybəniz İsmayılova bunu bütün uşaqlara ərməğan edir, inanır ki, uşaqlar bu nağılı oxuyub dostluğun, yoldaşlığın nə qədər vacib olduğunu başa düşəcəklər; vətənpərvər, ağıllı, bacarıqlı övladlar kimi böyüyəcəklər.

Yaradıcılığında uşaq mövzuna xüsusi yer verən Aybəniz İsmayılova daim Azərbaycanın qədim bölgəsi olan Qarabağın taleyindən, məşhur şəxsiyyətlərimizdən, milli irs və mədəniyyətimizdən yazır.

Xan qızı Xurşidbanu Natəvana həsr olunmuş “Sahibinin taleyini yaşayan heykəl”, “Atam Bakıda “Ağdam bağı” salıb...”, “Qarabağın tacı Şuşa” və s. çoxsaylı hekayə və publisistik yazılarında dərdlərimizi təsvir edir, bizi gələcək ümidlərimizə bağlayır. Dərindən bələd olduğu məcburi köçkünlüyün ağrısını-acısını əsərlərində yaşadan Aybəniz İsmayılova məqsədyönlü ictimai fəaliyyəti ilə də tanınır.

Aybəniz İsmayılova Qarabağ İcmasını beynəlxalq aləmdə təmsil edir. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, Ermənistanın işğalçılıq siyasəti, məcburi köçkünlərimizin vəziyyəti ilə bağlı Avropa ölkələrində çoxsaylı tədbirlər təşkil etməklə yanaşı, beynəlxalq mətbuatın məlumatlandırılması üçün geniş və məqsədyönlü işlər aparır, xarici mətbuat orqanlarında çıxışlar edir.

İllüstrator haqqında

Aida Əmirovanın Qarabağla bağlı rəsmlərinə baxanda fərqli bir üslubun, dəstxətin şahidi olursan. O, Qarabağa aid əsərlərə çəkdiyi illüstrasiyalarda torpaqlarımızın azadlığı uğrunda döyüslərdə şəhid olmuş atasının – Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin zabiti, mayor Əmirov Niyazinin xatirəsini yaşadır. Sanki fırçaların köməyi ilə ağ vərəqlərə köçən hər güldə, hər çiçəkdə, hər yarpaqda şəhid zabitimizin ətri hiss olunur, izi görünür, rənglər canlanır. Körpəliyindən ata həsrətini ürəyində daşıyan gənc istedad vətənpərvərlik mövzulu rəsmlərində şəhid balasının iftixar hissləri ilə dolu ruhunu əks etdirir. “Əli və Zümrüdün sehrli xalçası” kitabına çəkdiyi illüstrasiyalarda Qarabağ xalçası sanki dil açıb danışır, Şuşaya səyahət edən uşaqlar rənglər dünyasına düşürlər, xarıbülbülün gözəlliyinə heyran qalırlar. “Əli və Zümrüdün sehrli xalçası”ndan başqa, o, “Şahin və Şəhlanın sərgüzəştləri”, “Dəmir yolu uşaqları”, “Gözəl Bahar”, “Tıq-tıq xanım”, “Kiçik qəhrəman”, “Dəfinələr adası”, “Haydi”, “Qulliverin səyahəti”, “Tom Soyverin macərələri” kimi uşaq kitablarını illüstrasiyalarla bəzəyib.

Aida Əmirova özünəməxsus texnika ilə müxtəlif janrlarda əsərlər yaradan incəsənət nümayəndəsidir. Əsasən yağlı boya, akvarel, karandaş, quru və yağlı pastel, kompüter planşeti vasitəsilə işləyir. Rəsmləri Azərbaycanda və başqa ölkələrdə keçirilən sərgilərdə nümayiş olunub. Aida Əmirova “Bakı Media Mərkəzi”ndə montaj rejissoru vəzifəsində çalışır. Rəşadətli Azərbaycan Ordusuna həsr olunmuş çoxsaylı videoçarxın müəllifidir.

Suallar

Əziz dostlar, inanırıq ki, “Xarıbülbülün nağılı”nı oxuduqdan sonra Vətənimizin dilbər guşəsi Şuşa haqqında daha çox biliyə yiyələnmək istəyəcəksiniz. Bunun üçün aşağıdakı sualları verməklə sizi istiqamətləndirə bilərik:

- Xarıbülbül hansı şəhərimizin rəmzidir?
- Şuşa şəhərinin təməlini qoymuş xanın adı nədir?
- Şuşa niyə Azərbaycanın mədəniyyət mərkəzi sayılır?
- Əslən Şuşadan olan məşhur bəstəkarımızı tanıyırsınız?
- Şuşaya su kəməri çəkdirən şairəmiz kimdir?
- Şuşa haqqında mahnı bilirsiniz?
- Azərbaycan Ordusu Şuşanı erməni işğalından nə vaxt azad edib?
- Vətən müharibəsində iştirak etmiş qəhrəmanlarımızdan kimləri tanıyırsınız?

www.3alma.az

ISBN 978-9952-540-59-8

3 alma

9 789952 540598

Qiyməti: 9.90 ₼